

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl v hlavním líčení dne 30. 1. 2013 v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Šlosara a přísedících Marie Novákové a Julia Horvátha
t a k t o :

Obžalovaní

XXX ,

nar. XXX, trvale bytem XXX,

XXX ,

nar. XXX, trvale bytem XXX,

jsou vinni, že

společným jednáním podvedli poškozeného XXX, nar. XXX, tak, že XXX nabídl poškozenému finanční půjčku s podmínkou, že poškozený ve prospěch XXX zastaví svou nemovitost, byt 2+1 v osobním vlastnictví č. XXX v bytovém domě s č. p. XXX, na stavební parcele č., spoluvlastnický podíl v poměru XXX pozemku stavební parcely č. XXX a spoluvlastnický podíl XXX na společných částech budovy čp. XXX, vše zapsáno na LV č. XXX a XXX u Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Pardubice, k. ú. XXX, obec XXX, poškozený s podmínkami smlouvy souhlasil, poté dne 29. 1. 2009 v XXX, XXX, v prostorách XXX, XXX poškozenému předložil k podpisu smlouvu o půjčce na částku 700.000,- Kč s dobou splatnosti do 16. 3. 2009 a smlouvu o zřízení zástavního práva k uvedenému bytu a spoluvlastnickým podílům, při podepisování smluv navodil atmosféru časové tísně pro jednání, využil pokročilého věku poškozeného a jeho špatné orientace ve smlouvách a zatajil mu, že podepsáním smlouvy o půjčce potvrdil i převzetí částky ve smlouvě uvedené a poškozeného zanechal v očekávání, že na základě právě podepsaných smluv dojde k vyplacení peněz, následně došlo dne 4. 2. 2009 k podpisu

obdobné smlouvy jako při první schůzce, přičemž smlouva o půjčce zněla na 500.000,- Kč s dobou splatnosti do 16. 3. 2009, a k vyplacení půjčky opět nedošlo, poškozený byl poté osloven XXX, se kterým dne 5. 2. 2009 uzavřel pod příslibem dokončení nutných kroků k poskytnutí půjčky, kupní smlouvu na předmětný byt a spoluvlastnické podíly, ve smlouvě bylo stanoveno, že poškozený, jako strana prodávající, prodává XXX byt a spoluvlastnické podíly za částku 1.200.000,- Kč, že platba bude poukázána na blíže neoznačený účet č. XXX do 90ti dnů od podpisu smlouvy a že prodávající souhlasí se zřízením zástavního práva ve prospěch úvěrující banky k zajištění úvěru XXX na koupi bytu a spoluvlastnických podílů, dne 12. 3. 2009 poukázal XXX na uvedený účet částku 200.000,- Kč a téhož dne také uzavřel s Komerční bankou, a.s. smlouvu o hypotečním úvěru č. XXX na částku 1.000.000,- Kč, kterou poukázal na tentýž účet patřící XXX, manželce XXX, který měl k účtu dispoziční právo, následně XXX donutil poškozeného předmětný byt vyklidit a opustit, čímž mu byla společným jednáním obou obžalovaných způsobena škoda ve výši 1.050.000,- Kč odpovídající hodnotě zcizených nemovitostí,

t e d y

ke škodě cizího majetku sebe obohatili tím, že uvedli někoho v omyl a způsobili takovým činem značnou škodu,

č í m ž s p á c h a l i

restný čin podvodu dle § 250 odst. 1, odst. 3, písm. b) tr. zákona,

a o d s u z u j í s e

oba shodně

podle § 250 odst. 3 tr. zákona k trestu odnětí svobody v trvání **tří (3) let**.

Podle § 58 odst. 1 a § 60a odst. 1, 2 tr. zákona se výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu **pěti (5) let** a nad obžalovanými se vyslovuje **dohled**.

Podle § 60a odst. 3 tr. zákona se obžalovaným ukládá, aby do tří měsíců od právní moci tohoto rozsudku nahradili poškozenému XXX škodu, kterou trestným činem způsobili.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu jsou oba obžalovaní na náhradě škody povinni společně a nerozdílně zaplatit poškozenému XXX, nar. XXX, bytem XXX, částku 1.050.000,-Kč, přičemž poškozený se podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 5. 9. 2011 byla u Okresního soudu v Pardubicích podána obžaloba na

obžalované XXX a XXX pro skutek popsáný ve výroku, v němž byl obžalobou spatřován trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 3, písm. b) tr. zákona. Hlavní líčení soud konal ve dnech 9. 11. 2011, 2. 12. 2011, 25. 4. 2012 a 16. 5. 2012, kdy rozhodl rozsudkem tak, neobžalované obžaloby zprostil. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 21. 8. 2012 sp. zn. 13 To 417/2012 byl z podnětu státní zástupkyně napadený rozsudek zrušen a věc vrácena okresnímu soudu. Hlavní líčení soud následně po vypracování znaleckého posudku ohledně hodnoty nemovitosti konal dne 30. 1. 2013 a dokazování podle pokynu odvolacího soudu doplnil a provedl i další důkazy. Na základě všech důkazů, které byly v hlavním líčení provedeny, soud dospěl k následujícím zjištěním a závěrům.

Obžalování XXX a XXX spáchání trestné činnosti popřeli.

Obžalovaný XXX na svoji obhajobu uvedl, že od roku 2004 se zabývá realitní činností. K celé věci se dostal tak, že jej kontaktoval XXX, který pro banky zajišťoval hypoteční úvěry, že má klienta, který by chtěl půjčit peníze a že by mohl zastavit nemovitost. Zároveň obžalovaný věděl o zájmu XXX o koupi bytu. XXX měl zisky z podnikání a chtěl je investovat do nemovitostí pro syny. Již dříve prostřednictvím obžalovaného několik bytů koupil, naposledy od XXX. O bytu XXX se dozvěděl v druhé polovině ledna a od prvního telefonátu s panem XXX do první schůzky v bytě pana XXX uběhl minimálně ještě týden. S panem XXX se sešel až koncem ledna, kdy se ujistil, že má skutečně zájem o půjčku. S XXX se dohodl nejprve na půjčce ve výši 700.000,-Kč, poškozený ručil za půjčku tím, že zastavil byt. Peníze chtěl půjčit kvůli dluhům svého syna, na kterého byl našťvaný. Druhá půjčka byla ve výši 500.000,-Kč, XXX ji chtěl kvůli dluhům vážnoucím na domě v XXX. XXX obžalovaného požádal, aby zprostředkoval prodej bytu. O bytu řekl XXX, který o něj projevil zájem. Domluvili se, že na zakoupení bytu si XXX vezme hypoteční úvěr. Půjčky podle domluvy XXX umožil tím, že kupní cena za byt ve výši 1.200.000,-Kč byla poukázána na účet manželky obžalovaného, k němuž měl dispoziční právo, z hypotečního úvěru XXX. Průměrná cena bytu odpovídala celkové výši půjčky, protože k poklesu cen u bytů došlo až později. S XXX se několikrát sešli v Czechpointu pod XXX, XXX si všechny doklady pročetl, se vším souhlasil. Byl velmi vitální, obžalovaný neměl pochybnost o tom, že by tomu XXX nerozuměl. Částka 700.000,-Kč i částka 500.000,-Kč byly v Czechpointu předány v hotovosti, přepočítal je. U předání první i druhé hotovosti byli další svědci. Potíže nastaly až ve chvíli, kdy se měl XXX z bytu vystěhovat. K vyhrocení situace došlo při setkání v XXX, kde byl přítomen i XXX, který mu vyhrožoval smrtí. Tuto schůzku žádal XXX, říkal, že byt patří jemu, že na něj má zástavní právo. Obžalovaný má za to, že XXX byl zneužit svým synem či XXX. Obžalovanému není známo, proč XXX popírá, že převzal částku 700.000,-Kč i 500.000,-Kč. S panem XXX uzavřel obchod hlavně proto, že měl zájem na zakoupení domu v XXX, na kterém by vydělal a chtěl, aby ten dům neprodali někomu jinému. Veškeré smlouvy byly standardní, jednoznačné. Obžalovaný uvedl, že byl vyslýchán k půjčce peněz XXX na nemovitost, avšak podrobnosti koupě mu známy nejsou. Spoluobžalovanému půjčoval vícekrát peníze, bezúročně, měl na oplátku zdarma služby autoservisu.

Obžalovaný XXX na svoji obhajobu uvedl, že XXX nemohl uvést v omyl, protože se na koupi bytu dohodli. Jednal s ním pouze o koupi bytu, nikoliv o půjčkách, o tom spolu nehovořili. Na počátku roku 2009 koupil byt od XXX, což mu zprostředkoval XXX, který

měl na bytě zástavní právo. O bytě ve XXX se dozvěděl později, někdy na konci ledna nebo začátkem února. Schůzka s panem XXX se týkala bytu v XXX. S panem XXX jednal na přelomu roku 2009 jednou nebo dvakrát a na jedné schůzce byl spoluobžalovaný. Kupní smlouvu na byt mu zpracoval XXX a předal mu jí v elektronické podobě. Smlouvu si vytiskl a nechal ověřit na úřadu v XXX. Následně jel do Czechpointu k XXX, kde byl i XXX, kterému smlouvu předal, on smlouvu podepsal, ale nikoliv přímo před tou pracovnící, proto jenom svůj podpis uznal za vlastní. S XXX tam byl tehdy jeho kamarád (XXX). Schůzka byla dopředu domluvená přes XXX. Nejdříve měl rozjednaný byt na XXX a pak začal jednat o bytu ve XXX. Byt ve XXX nakonec vyřídil dříve než byt na XXX. XXX byl rád, že smlouvu s ním podepsal, protože říkal, že se tak zbaví dluhů. Obžalovaný si pamatoval, že XXX měl strach, aby dopadla hypotéka na byt. Ke smlouvám neměl XXX žádné výhrady a nechtěl nic doplnit, z čehož obžalovaný pochopil, že si je vědom skutečnosti, že peníze z hypotéky půjdou XXX. Obžalovaný byl přítomen schůzce na Czechpointu, kde XXX přebíral peníze, počítal je. Obžalovaného se to přímo netýkalo a tak tomu nevěnoval pozornost. Byt ve XXX koupil za 1.200.000,-Kč, z čehož 200.000,-Kč dal v hotovosti XXX a zbytek mu byl poukázán na účet z hypotečního úvěru. Obžalovaný ve své výpovědi ze dne 30. 1. 2013 uvedl, že v předchozí době zakoupil více nemovitostí, přičemž u nemovitosti v XXX, kterou zakoupil z peněz zapůjčených od XXX (1.000.000,-Kč) původní vlastníci nyní popírají, že by kupní cenu reálně převzali. Možnost zakoupení uvedené nemovitosti mu zprostředkoval XXX a XXX mu rovněž částečně pomohl. Obžalovaný uvedl, že původním vlastníkům kupní cenu skutečně zaplatil.

Poškozený XXX ve své svědecké výpovědi uvedl, že z prodeje garáže a z ušetřených peněz odkoupil od města byt ve XXX, kde bydlel. Počátkem roku 2009 rozhodl, že svému synovi XXX ml. pomůže, protože se dostal finančních problémů. Svůj byt nabídl k prodeji za částku 1.100.000,-Kč prostřednictvím realitní kanceláře paní Vašákové, ale žádný zájemce se nenašel. XXX, který u něho bydlel, podal proto inzerát, na který se mu ozval muž, který se představil jako XXX. Původní částka, kterou si chtěl půjčit, byla 150.000,-Kč, respektive 220.000,-Kč. Po několika dnech muž zavolał XXX s tím, že mají přijet do Czechpointu u XXX. Když se tam sešli, dostavil se tam i obžalovaný XXX, který po něm ve spěchu chtěl podepsat nějaké dokumenty. Poškozený si je nečetl, podepsal je a očekával, že po podpisu dostane půjčku. Peníze při podpisu nedostal. Poškozený uvedl, že na smlouvě o půjčce, na zástavní smlouvě a na návrhu na vklad zástavního práva ze dne 29. 1. 2009 jsou jeho pravé podpisy, ale na dokladu, že převzal částku 700.000,- Kč není jeho pravý podpis. Dokumenty mu přivezl pan XXX do XXX, kde v té době bydlel u syna. Po několika dnech mu znovu volal pan XXX, že půjčka nedopadla, že se musí znovu sejít u XXX a říkal, že se pokusí dojednat půjčku u XXX. Původní půjčka údajně nevyšla u Raiffeisenbanky. Když znovu do Czechpointu přijeli, tak přišel obžalovaný XXX a s ním další člověk, který se představil jako XXX. Poškozený opět podepsal nějaké dokumenty, ale zpětně nebyl schopen určit jaké. Poškozený si není jist, zda jeho podpisy na smlouvách jsou pravé, určitě však nepodepsal výdajový pokladní doklad ze dne 4. 2. 2009 na částku 500.000,- Kč. Ani při této schůzce žádné peníze nedostal. Následně obdržel od XXX dopis, že se má z bytu do konce března 2009 vystěhovat. V té době již měl veškeré doklady od pana XXX, který mu je dovezl do XXX. Po nátlaku XXX se z bytu vystěhoval. V den, kdy přijeli oba obžalovaní s dalšími muži do XXX, ležel nemocný u syna v XXX. Do bytu se již nevrátil, neboť tam byla vyměněná vložka. Trestní oznámení podal dne 11. 5. 2009.

Obdobně jako poškozený XXX vypověděl i svědek XXX, který potvrdil, že dal v supermarketu na vývěsku inzerát, na který se ozval muž, který se představil jako XXX. Domluvili si schůzku ve XXX, aby tam dohodli podmínky půjčky. Muž nabídl 200.000,- Kč s tím, že je nutné udělat odhad na byt a zástavu na byt. Podle pana XXX půjčka přes GE Money Bank nevyšla. Další půjčka měla být od Komerční banky. V lednu 2009 byla domluvena schůzka u XXX a tam přijel XXX a XXX. XXX měl s sebou papíry, které s panem XXX podepsali. XXX ty papíry nestudoval, chtěl si je přečíst, ale nebylo mu to umožněno. Žádné peníze XXX nepřevzal. Asi za týden volal pan XXX znova, že byl špatný odhad a že se to celý musí udělat znovu. Jednání mělo být v XXX, protože tam dělá paní XXX. Dále řekl, že ty dvě předchozí zástavy na 500.000,- Kč a 700.000,- Kč budou skartovány a úvěr bude převeden na něho. S tím svědek souhlasil, protože pan XXX řekl, že mu sežene falešné potvrzení, že pracuje, aby mohl půjčku splácet. XXX ml. o celé věci věděl, říkal, že je to podvod, chtěl s nimi jezdit na jednání, ale XXX st. s tím nesouhlasil, chtěli mu dokázat, že to zařídí. U XXX došlo asi ke dvěma nebo třem schůzkám a pokaždé šlo o to, aby se podepsaly nějaké papíry. Po poslední schůzce zase volal pan XXX s tím, že to zase nevyšlo.

Svědek XXX uvedl, že skutečně vystupoval pod jiným jménem, protože měl v předchozí době potíže s finančním úřadem a nedovoleným podnikáním. Všiml si inzerátu v supermarketu, kontaktoval, poškozeného, dostavil se za nimi a dozvěděl se, že potřebují půjčku a že by ručili bytem. Protože svědek znal pana XXX, který dříve zprostředkoval půjčky, kontaktoval jej, byt nafotil a informace předal. Při prohlídce bytu byl přítomen i XXX jako investor. Svědek byl přítomen koncem ledna na schůzce v XXX v Czechpointu, kde se podepisovali nějaké dokumenty, peníze se nepředávaly. Následně jej kontaktoval pan XXX, že smlouvy byly udělány špatně, proto znovu kontaktoval poškozeného, sešli se opět na Czechpointu. Při tomto setkání došlo k předání peněz, poškozený je přepočítával, šlo o sedm kupiček po 100.000,-Kč. Přítomni byli i pánové XXX, XXX a XXX. Začátkem února svědka znovu kontaktoval pan XXX, že se budou podepisovat další smlouvy. Opět se sešli v Czechpointu, přítomen byl i pan XXX. Svědek viděl, že poškozený si převzal 500.000,- Kč, které si přepočítal. Žádný nátlak na poškozeného nikdo nečinil, poškozený byl spokojený. Svědek byl v celé záležitosti aktivní proto, že očekával slíbenou provizi, kterou však nakonec nedostal.

Svědek XXX uvedl, že pracoval jako XXX, zprostředkoval úvěry pro různé bankovní i nebankovní společnosti. XXX pracovní znal, XX měl slíbenou provizi, pokud mu najde vhodného klienta. V této věci jej kontaktoval XXX, že poškozený XXX chce půjčku, původně chtěl 200.000,-Kč. Vzhledem k věku poškozeného nebylo možné mu půjčku zajistit, proto kontaktoval XXX, o němž věděl, že je podobné případy řešit. Svědek byl u jednání, při němž poškozený pročetl smlouvy a převzal částku 700.000,-Kč. Svědek uvedl, že byl i při schůzce v XXX, kde nějaký muž tvrdil, že půjčil poškozenému 400.000,- Kč a že byt je zastaven, s čímž poškozený souhlasil. XXX znal z předchozí doby, jezdil k němu do pneuservisu.

Svědce XXX, pracovnice na Czechpointu, vypověděla, že obžalovaného XXX zná, protože k nim chodí ověřovat podpisy. Na uvedenou událost si vzpomněla, ale nevšimla si, že by došlo k předání peněz. Ke stolečku, kde seděli, ze svého místa viděla. Svědkyně na

jednu stranu uvedla, že pokud by někdo přepočítával 500.000,-Kč či 700.000,-Kč, tak by to určitě zaregistrovala, ale zároveň předání peněz nevyloučila. Hovor mezi obžalovaným XXX a starším mužem byl klidný, nenátlakový. Svědkyně XXX, také pracovnice na Czechpointu, vypověděla obdobně jako XXX. Svědkyně však obecně vypověděla, že měla domněnku spočívající v tom, že jí to nepřipadalo „jako férové“, ale blíže svůj pocit nedokázala specifikovat.

Svědék XXX, odhadce, potvrdil, že dělal odhad na byt poškozeného. Poškozený sice nebyl přítomen, ale byl na místě jeho vnuk či synovec, což se stává. Odhadce byl vybrán Komerční bankou, průběh odhadu nevybočoval z běžných mezí.

Výpovědí svědka XXX, odhadce, bylo prokázáno, že vyhotovil odhad pro účel přiznání daně, žádné významné okolnosti neuvedl.

Svědék XXX, XXX, vypověděl, že v létě 2009 viděl byt ve XXX, který chtěl XXX prodat. Byt se začal nabízet za 900.000,-Kč, ale nakonec se kupec nenašel, a proto byl nabídnut k pronájmu. Svědek uvedl, že ceny nemovitostí ve XXX od roku 2008 klesaly.

XXX, hypoteční poradce, jako svědek vypověděl, že zajišťoval hypotéku na byt nejprve v XXX, poté ve XXX.

Svědkyně XXX, obchodnice s realitami, vypověděla, že se na ní v lednu 2009 obrátil poškozený, že chce prodat byt. Kupní ceny byla stanovena na 900.000,-Kč, ale kupec se nenašel, byt byl v neutěšeném stavu. Poškozený jí následně sdělil, že má na byt nabídku ve výši 1.200.000,-Kč, a proto nabídku stáhla. Přístup poškozeného jí přišel naivní.

Svědék XXX, známý XXX i XXX, vypověděl, že mu řekli o tom, že potřebují peníze a že zastaví byt. Původně mělo jít o půjčku ve výši 300.000,-Kč. Když se jich ptal později, tak mu sdělili, že nejspíš přišli o byt i peníze. Svědek jim doporučil, aby se obrátili na policii. Svědek uvedl, že v tehdejší době měl syn poškozeného dluhy a měl je i XXX. Svědek se do celé záležitosti vložil, nepravdivě tvrdil, že mu poškozený dluží 400.000,-Kč, což jednu řekl někomu do telefonu k žádosti XXX. téhož dne večer přijel pan XXX s dalšími muži za nimi do XXX a ze strany pana XXX došlo k zastrašování, říkal, ať se do toho neplete a že není problém nepohodlné svědky zlikvidovat.

Svědék XXX mladší vypověděl, že se dozvěděl o tom, že XXX podal na byt kvůli půjčce inzerát. Byl přítomen i návštěvě pana XXX (XXX) v bytě. U jednání v XXX nebyl, celá věc mu přišla podezřelá. Až v březnu se dozvěděl, že byl je již ve vlastnictví pana XXX. Tentýž den přijela skupina lidí s XXX do XXX a zastrašovali je. Tehdejší finanční situace svědka byla špatná, byly proti němu vedeny exekuce. Záležitosti s půjčkou a bytem s ním jeho otec neprobíral, řešil to s XXX. Svědek uvedl, že podle jeho názoru jej XXX finančně využíval. Svědek si nevšiml, že by jeho otec měl v dispozici vyšší částku. Otec mu sliboval, že mu s dluhy pomůže a půjčí 150.000 – 200.000,-Kč na zaplacení výživného a zakoupení kiosku, chtěl pomoci i XXX. XXX.

Ve věci zpracovala Mgr. Irena Vašátková z oboru písmoznalectví – písmo ruční znalecký posudek. Znalkyně dospěla k závěru, že pisatelem podpisu na výdajovém

pokladním dokladu ze dne 29. 1. 2009 na částku 700.000,-Kč není poškozený XXX, přičemž pisatelem byl s vysokou mírou pravděpodobnosti jeho syn XXX ml. K obdobnému závěru znalecky dospěla i ohledně výdajového pokladního dokladu ze dne 4. 2. 2009 znějícího na částku 500.000,-Kč.

Ve věci zpracoval znalecký posudek z oboru písmoznalectví – písmo ruční také Mgr. Aleš Čulík. Znalec dospěl k závěru, že pisatelem podpisu na výdajovém pokladním dokladu ze dne 29. 1. 2009 na částku 700.000,-Kč je poškozený XXX. K obdobnému závěru znalec dospěl i ohledně výdajového pokladního dokladu ze dne 4. 2. 2009 znějícího na částku 500.000,-Kč. Poškozený XXX byl podle znalce i pisatelem podpisu na smlouvě o půjčce ze dne 4. 2. 2009, na zástavní smlouvě ze dne 4. 2. 2009 a i na kupní smlouvě ze dne 5. 2. 2009.

Ze znaleckého posudku Kriminalistického ústavu Praha z oboru grafická analýza, odvětví ruční písmo, vyplynulo, že se ztotožnil s posudkem Mgr. Aleše Čulíka, přičemž posudek Mgr. Vašátkové podrobil kritice s tím, že se nejedná ani o řádný znalecký posudek (nedostatečné odůvodnění, nedostatečný srovnávací materiál).

Znaleckým posudkem Ing. Josefa Janka byla hodnota předmětných nemovitostí stanovena na 1.050.000,-Kč. Znalecký posudek Ing. Pavla Hovorky hodnotu nemovitostí stanovil na 1.180.000,-Kč. Oba znalci ve svém výslechu v hlavním líčení popsali způsob, jímž k ceně obvyklé dospěli.

Kupní smlouvou ze dne 6. 8. 2008 bylo prokázáno, že XXX prodalo byt poškozenému XXX za kupní cenu 131.831,-Kč. Z výpisu z účtu vyplývá, že kupní cena byla na účet prodávajícího poukázána prostřednictvím České pošty dne 31. 10. 2008.

Z výpisu z katastru nemovitostí ke dni 10. 3. 2009 vyplývá, že byt ve XXX byl ve vlastnictví poškozeného XXX na základě kupní smlouvy ze dne 6. 8. 2008 a vlastnické právo bylo omezeno dvěma zástavami na částky 700.000,-Kč a 500.000,-Kč ve prospěch XXX.

Dne 29. 1. 2009 byl u katastrálního úřadu podán návrh na vklad zástavní smlouvy ohledně bytu poškozeného pro částku 700.000,-Kč zástavce XXX ve prospěch zástavního věřitele XXX. Ze smlouvy o půjčce z téhož dne vyplývá, že XXX podle smlouvy půjčil XXX částku 700.000,-Kč, přičemž půjčka bude zajištěna zástavním právem na byt. Půjčenou částku měl poškozený vrátit do 16. 3. 2009, úroky sjednány nebyly. Podpisy na smlouvě byly dne 29. 1. 2009 ověřeny XXX.

Dne 5. 2. 2009 byl u katastrálního úřadu podán návrh na vklad zástavní smlouvy ohledně bytu poškozeného pro částku 500.000,-Kč zástavce XXX ve prospěch zástavního věřitele XXX. Ze smlouvy o půjčce ze dne 4. 2. 2009 vyplývá, že XXX podle smlouvy půjčil XXX částku 500.000,-Kč, přičemž půjčka bude zajištěna zástavním právem na byt. Půjčenou částku měl poškozený vrátit do 16. 3. 2009, úroky sjednány nebyly. Podpisy na smlouvě byly dne 5. 2. 2009 ověřeny XXX.

Dne 13. 3. 2009 byl u katastrálního úřadu podán návrh na vklad datovaný dnem 5. 2. 2009. Kupní smlouva, jíž měl XXX prodat byt XXX za částku 1.200.000,-Kč je datována dnem 5. 2. 2009. Podpisy XXX i XXX byly ověřeny dne 5. 2. 2009.

Z podkladů XXX. má soud za prokázané, že Ing. Karel Vrbický, odhadce, provedl pro banku za účelem vyhodnocení rizik nemovitosti a hypotečního úvěru pro XXX místní šetření v bytě ve XXX dne 26. 2. 2009.

Hypoteční smlouvou ze dne 12. 3. 2009 bylo prokázáno, že XXX byl Komerční bankou poskytnut hypoteční úvěr ve výši 1.000.000,-Kč na zakoupení bytu ve XXX, na téže smlouvě svým podpisem zástavní právo ve prospěch banky stvrdil i poškozený XXX. Hypoteční úvěr měl být podle smlouvy poskytnut na účet č. XXX. Tento účet podle sdělení České spořitelny, a. s. patří CXXX a obžalovaný XXX k němu má dispoziční právo. Z výpisu z tohoto účtu vyplývá, že dne 12. 3. 2009 na tento účet poukázal mimoemisní vklad ve výši 200.000,-Kč XXX a dne 16. 3. 2009 na účet došlo z Komerční banky z hypotečního účtu celkem 1.000.000,-Kč.

Z písemné výzvy ze dne 25. 3. 2009 vyplývá, že XXX vyzval k vyklizení bytu poškozeného XXX.

Z protokolu ze dne 2. 4. 2009 má soud za prokázané, že poškozený XXX předal byt XXX.

Ve spise jsou založeny další listiny včetně daňových přiznání XXX a DXXX, z nichž soud žádné významné skutečnosti nezjistil.

Svědkyne XXX uvedla, že od XXX si vzala půjčku ve výši 1.000.000,-Kč. Smlouvu o půjčce si přečetla, dobrovolně podepsala, peníze dostala. Aby byla půjčka zajištěna, uzavřeli zástavní smlouvu na její byt. Později XXX našel zájemce o byt – XXX, kterému byt prodala a z prodeje uhradila XXX půjčku. Jednání s oběma obžalovanými bylo korektní. Svědkyně se snažila přestěhovat se do menšího bytu, což se jí nakonec povedlo. S výpovědí svědkyně koresponduje i smlouva o hypotečním úvěru ze dne 4. 4. 2007.

Výpovědi svědkyně XXX, XXX, nebyly zjištěny žádné významné skutečnosti. O majetkových a finančních poměrech poškozeného a jeho rodiny jí nebylo nic známo, nevšimla si, že by poškozený disponoval s větší částkou peněz.

Ke sporné skutečnosti – zda poškozený v XXXna Czechpointu převzal peníze či nikoliv, byly provedeny další důkazy. Podle ověřovacích knih a výpisu z počítačového programu a prohlášení odpovědného zástupce ze dne 29. 1. 2009 má soud za prokázané, že dne 29. 1. 2009 byl na Czechpointu XXX, který v 12:49 hodin platil za ověření podpisu. Tuto skutečnost svědek XXX v hlavním líčení potvrdil, vzpomněl si, že potkal XXX s tím, že na Czechpointu jindy nebyl. Téhož dne obdobnou platbu provedl i XXX v době od 13:45 do 13.48 hodin.

Svědek XXX vypověděl, že šel s XXX kolem Czechpointu, viděl svého známého XXX, a proto šel za ním do informačního střediska, XXX šel s ním. Uvnitř se pozdravil

s XXX, zdrželi se asi pět minut. Svědek si všiml poškozeného XXX, kterého zná asi 40 let, jak byl s dalšími osobami u stolku, měl před sebou dost peněz, rovnal je, dával do sáčku či obálky a strkal do kapsy. Svědek XXX výpověď svědka XXX potvrdil. Poškozeného neznal, ale XXX ano, říkal, že „přišel k nějakému balíku“. Svědek viděl hromádku bankovek po 5.000,-Kč. Starší muž si peníze bral, dal do obálky a poté do náprsní kapsy.

Soud jako důkaz provedl i protokol o vyšetřovacím pokusu včetně videonahrávky. Vyšetřovacím pokusem bylo zjištěno, že poškozený XXX je schopen přepočítat 140 bankovek v nominální hodnotě 5.000,-Kč za necelých šest minut. Poškozený počítal nahlas, soustředil se, potíže měl pouze s vyčíslením součtu, což nakonec dokázal též.

Znalkyně Mgr. Lenka Čermáková provedl s pomocí konzultantky MUDr. Michaely Málkové psychologicko – psychiatrické zkoumání poškozeného XXX a XXX. Znalkyně ve svém znaleckém posudku dospěla k závěru, že intelektové schopnosti poškozeného XXX nejsou v žádném ohledu defektní. Jeho myšlení je koherentní, avšak méně samostatné, rigidní (nepružné, těžkopádné, málo kreativní) a za určitých podmínek je vysoce ovlivnitelné. Poškozený je v zásadě správně orientovaný a zakotvený v realitě. Je schopen si zapamatovat své prožitky a podat o nich s odstupem času reference bez hrubých zkreslení. Konfabulace u ně zjištěny nebyly. Psychický stav je XXX. XXX. XXX. XXX.

Soud má za prokázaný skutkový děj spočívající v tom, že poškozený XXX v srpnu 2008 zakoupil od XXX byt, ve kterém bydlel, za částku 131.831,-Kč zaplacenou v hotovosti (prokázáno zejména výpovědí poškozeného, kupní smlouvou, výpisem z účtu města). Poškozený chtěl získat půjčku, jeho motivací podle jeho výpovědi bylo pomoci splatit dluhy synovi a XXX. Se získáním půjčky se mu snažil pomoci i XXX, který u něj bydlel a který podal v supermarketu inzerát, na jehož základě je kontaktoval pod smyšleným jménem XXX slibující si za zprostředkování půjčky provizi (prokázáno zejména výpovědí poškozeného, XXX, XXX). XXX kontaktoval XXX, který následně kontaktoval XXX, což prokazují jejich výpovědi. Ve dnech 29. 1. 2009 a 5. 2. 2009 došlo ke schůzkám XXX (Czechpoint), při nichž byly za přítomnosti dalších osob podepsány smlouvy, návrhy i pokladní doklady. Data schůzek vyplývají z listin včetně dat na ověřovacích doložkách. Pravost podpisu poškozeného vyplývá ze znaleckého zkoumání Mgr. Aleše Čulíka a zejména Kriminalistického ústavu Praha, který přesvědčivě popsal i nesprávnost závěru znalkyně Mgr. Ireny Vašátkové. Do katastru nemovitostí byly vloženy jak zástavní práva, tak vlastnické právo k bytu na základě podepsaných smluv s ověřenými podpisy (prokázáno především příslušnými smlouvami a návrhy a výpisem z katastru nemovitostí).

Soud se zabýval tím, zda bylo či nebylo prokázano, že poškozený převzal hotovost 700.000,-Kč a 500.000,-Kč.

Z výpovědí obou obžalovaných vyplývá, že podle jejich výpovědi XXX měl mít zájem o půjčku, prostřednictvím XXX se kontaktoval s XXX. XXX půjčil XXX, který zastavil svůj byt, peníze – celkem mu půjčil na dvakrát 700.000,-Kč a 500.000,-Kč. XXX si sliboval zisk z prodeje domu v XXX, a proto XXX poskytl půjčku za výhodných podmínek. Peníze převzal za přítomnosti dalších svědků XXX na Czechpointu. Byt nakonec XXX prodal XXX, z kupní ceny byla uhrazena půjčka. XXX si měl možnost doklady, které podepisoval, přečíst, seznámit se s nimi, což učinil, podepsal je a svůj podpis na Czechpointu ověřil. S

výpovědí obžalovaných korespondují výpovědi svědků XXX a XXX. Obžalovaný XXX měl být u obou schůzek, při nichž se předávaly peníze, XXX pouze u druhé. Předání větší hotovosti na Czechpointu dne 29. 1. 2009 nasvědčují i výpovědi XXXa XXX ve spojení s listinami osvědčujícími přítomnost XXX na též místě.

Naproti tomu podle poškozeného XXX a XXX, nepřímo též XXX a XXX ml. se jednalo o podvod. Pod záminkou možnosti získání půjčky měly být poškozenému předloženy listiny k podpisu, který je ve stresu, který byl navozen s tím, že XXX spěchá, nepřečetl, ale přesto podepsal. Peníze ve výši 700.000,-Kč a 500.000,-Kč předány nikdy nebyly. Jak poškozený XXX, tak XXX vypovídali konzistentně. XXX XXX. V jejich prospěch lze hodnotit i pochybnosti, které vyvolává jednání XXX, který je kontaktoval pod smyšleným příjmením i samotné jednání o půjčce od jiné osoby (XXX), když právě při těchto půjčkách je zvýšený výskyt podvodných jednání. Za důležité soud považuje i to, že pokud by poškozený XXX peníze skutečně převzal, pak není zřejmé, co se s nimi stalo. Z provedených důkazů nemá soud za prokázané, že by poškozený (případně XXX či syn poškozeného) najednou disponovali vyšší částkou peněz. Vzhledem k věrohodné motivaci poškozeného by bylo na místě očekávat, že peníze skutečně použije na umoření dlužného výživného syna a dalších dluhů, což se však nestalo. Pokud by peníze měl XXX, pak by se to velmi pravděpodobně projevilo na výrazné změně jeho životního stylu, k čemuž také nedošlo. Nakonec i XXX ml. a XXX vypovídají o překvapení poškozeného, že měl údajně být prodán, zatímco očekával půjčku. Soud dodává, že pokud poškozený sporoval pravost svých podpisů na pokladních dokladech či smlouvách, soud nepovažuje tuto část výpovědi za rozhodující, neboť měl-li poškozený za to, že podepisuje jiné listiny, je logické jeho přesvědčení, že je nepodepsal a podpisy nejsou jeho.

Svědkyň XXX, které ověřovaly podpisy, shodně uvedly, že předávání peněz by se nejspíše všimly, ale nevyloučily, že k tomu mohlo dojít i bez jejich povšimnutí. Svědkyně XXX neurčitě vyjádřila i svůj pocit, že jednání s poškozeným není férové, ale nedokázala jej specifikovat. Samotné přepočítání a předání peněz (700.000,-Kč) podle vyšetřovacího pokusu trvalo necelých šest minut, nejednalo by se tedy o nikterak dlouhou dobu. Z hlediska zkoumání délky jednání na Czechpointu soud poukazuje na časové souvislosti schůzky dne 29. 1. 2009. Poškozený i XXX uvádějí, že jednání proběhlo rychle a ve spěchu, neměli možnost do listin a smluv nahlédnout a přečíst si je. Podle výše uvedených listin a výpisů má soud za prokázané, že dne 29. 1. 2009 byl na Czechpointu XXX, který v 12:49 hodin platil za ověření podpisu a kdy mělo podle obhajoby obžalovaných dojít k převzetí vyšší hotovosti poškozeným XXX (podle výpovědi XXX a XXX), přičemž k ověření podpisů mělo dojít v době od 13:45 do 13.48 hodin, tedy za 56 až 59 minut. Soud v této souvislosti konstatuje, že svědci XXX a XXX byli svědci dodatečně navrženými obhajobou. Za významný soud považuje listinný důkaz – sdělení tehdejšího zaměstnavatele XXX společnosti WILLI BETZ Logistik s. r. o., z níž vyplynulo, že svědek XXX byl od 4. 1. 2009 do 2. 2. 2009 na pracovní cestě a dne 29. 1. 2009 byl XXX. Dne 29. 1. 2009 (a jindy to být nemohlo vzhledem k listině osvědčující přítomnost XXX na Czechpointu) svědek XXX nemohl být na Czechpointu, nemohl tam s ním být ani svědek XXX a ani svědek XXX jej nemohl potkat. S ohledem na tento důkaz ve spojení s neobvyklým způsobem obstarání důkazů (výsledky svědků) obhájkyní obžalovaných soudu nezbyvá, než považovat podpurnou konstrukci uvedených svědeckých výpovědí za nevěrohodnou a z výpovědi

těchto svědků nelze mít za prokázané, že by spatřili poškozeného XXX přepočítávat na Czechpointu peníze.

Přestože ve prospěch obžalovaných svědčí skutečnost, že předtím již podobný obchod provedli v souvislosti s bytem a půjčkou XXX, která potvrdila, že půjčku převzala a z prodeje bytu umožnila dluh z půjčky XXX, nelze na druhou stranu přehlédnout, že i z výpovědi obžalovaného XXX vyplynulo, že dílem za přispění spoluobžalovaného XXX a svědků XXX a XXX měl zakoupit jinou nemovitost, u níž původní vlastníci sporují realnost zaplacení kupní ceny.

Soud má za to, že výpověď poškozeného XXX a s ní korespondující výpověď svědka XXX jsou výpovědi věrohodné, jak lze dovodit i ze znaleckého posudku, poškozený je osobou, která nemá povahové sklony k páčání popsané trestné činnosti ani ke konfabulaci a XXX by nedokázal takovou smyšlenou konstrukci vytvořit, resp. obhájit. Soud má za to, že pokud by poškozený skutečně převzal částky 700.000,-Kč a 500.000,-Kč, nepochybně by se to projevilo na stylu jeho života, resp. jeho blízkých, což se však nestalo, naopak poškozený byl vystěhován a trestná činnost obžalovaných byla jednou z hlavních příčin, proč se nakonec ocitl v azylovém domě. Výpověď obžalovaných soud hodnotí jako účelovou a motivovanou k popření podstatné části skutkového děje – že peníze poškozený nepřevzal. Výpověď svědka XXX soud hodnotí jako nevěrohodnou, když sám svědek připustil, že vystupoval pod smyšleným jménem. Tento svědek i svědek XXX (kromě toho, že se měli svým dílem účastnit i dalšího nákupu nemovitosti, jak je uvedeno výše) se aktivně podíleli na činnosti týkající se tzv. půjček v nebankovním sektoru, tedy půjček, které banky neposkytují obvykle vzhledem k finanční neserióznosti žadatelů a je zřejmé, že byli na celé věci (tzn. trestném jednání) finančně či jinak zainteresováni. Soud proto dospěl k přesvědčení, že věrohodnost obhajoby obžalovaných i svědků svědčících v jejich prospěch je natolik snížena, že jejich obhajoba nemůže ve světle usvědčujících důkazů obstát.

Vzhledem k výše uvedenému závěru proti soud dospěl k tomu, že oba obžalovaní společným jednáním podvedli poškozeného a způsobili mu škodu ve výši 1.050.000,-Kč, tedy škodu prokázanou znaleckým posudkem Ing. Janka a škodu svojí výší příznivější (oproti rovněž zdůvodněnému závěru znalce Ing. Hovorky o ceně obvyklé o 130.000,-Kč vyšší) pro obžalované. S ohledem na změnu právní úpravy se soud zabýval otázkou, zda má být jednání obžalovaných kvalifikováno podle trestního zákona (zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů) účinného do 31. 12. 2009, anebo podle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů) účinného od 1. 1. 2010. Vzhledem k tomu, že trestní zákoník neobsahuje příznivější úpravu ve smyslu § 2 odst. 1 tr. zákoníku, soud jednání obžalovaných kvalifikoval podle trestního zákona, podle něhož byl ukládán i trest. Soud uzavírá, že z provedenými důkazy má za prokázané, že oba obžalovaní svým společným jednáním jako spolupachatelé naplnili zákonné znaky trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 3, písm. b) tr. zákona, neboť ke škodě cizího majetku sebe obohatili tím, že uvedli někoho v omyl a způsobili takovým činem značnou škodu, tedy škodu podle § 89 odst. 11 tr. zákona převyšující částku 500.000,-Kč.

Při úvaze o druhu a výměře trestu soud přihlédl jak ke stupni společenské nebezpečnosti trestného činu, tak k možnosti nápravy a poměrům obžalovaného (§ 31 odst. 1 tr. zákona).

K osobním poměrům obviněných bylo zjištěno, že obžalovaný XXX dosud nebyl soudně trestán ani projednáván pro přestupek. Na obžalovaný XXX se hledí jakoby odsouzen v minulosti nebyl, v místě bydliště nebyl projednáván pro přestupek.

Polehčující okolností u obou obžalovaných je předchozí řádný život. Za přitěžující okolnost soud považuje jednak výrazné překročení hranice 500.000,-Kč a dále zcela záměrné a zavrženíhodné jednání vůči osobě pokročilého věku.

Míru zavinění u obou obžalovaných soud hodnotí jako obdobnou, neboť oba činili ve vzájemné shodě kroky s motivací podvést poškozeného.

Při úvaze o druhu a výměře trestu soud vzal do úvahy vyšší věk poškozeného a zájem na úhradě škody co nejdříve. Při trestní sazby podle § 250 odst. 3 tr. zákona (2 roky až 8 let) soud vyměřil trest na 1/6 sazby, tedy v délce tří let. S ohledem na zavrženíhodnost jednání obžalovaných do úvahy přicházela nepodmíněná forma trestu. Soud však přihlédl k dosavadnímu řádnému životu obžalovaných, stanovil za současného dohledu maximální délku zkušební doby a obžalovaným jako podmínku pro osvědčení uložil povinnost nahradit podle svých sil poškozenému škodu do tří měsíců od právní moci rozsudku.

Nyní bude záležet pouze na obžalovaných, aby svým řádným životem prokázali, že se jednalo o výjimečné vybočení a že výkonu trestu odnětí svobody nebude třeba.

Poškozený XXX se připojil k trestnímu stíhání s nárokem na náhradu škody ve výši 1.200.000,-Kč. Vzhledem k tomu, že výše popsanými důkazy byla prokázána příčinná souvislost mezi jednáním obžalovaných a vznikem škody ve výši 1.050.000,-Kč jako ceně obvyklé zcizených nemovitostí, soud podle § 228 odst. 1 tr. řádu rozhodl o povinnosti obžalovaného škodu ve výši 1.050.000,-Kč, uhradit, přičemž poškozeného podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkázal se zbytkem jeho nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze do osmi dnů od doručení jeho opisu podat k Okresnímu soudu v Pardubicích odvolání. O odvolání rozhoduje Krajský soud v Hradci Králové.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Odvolání musí být také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

V Pardubicích dne 30. 1. 2013.

Mgr. Jan Šlosar, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Petra Drápalíková